

FOC NOU

AL SERVEI DE CATALUNYA

REDACCIO I ADMINISTRACIO : Carrer de Metz, 48

C. C. P. TOULOUSE 377.32

TOLOSA DEL LLENGUADOC

EDITORIAL

La fi de Franco

FINS al moment present només ha estat possible aconseguir la unanimitat entre els exiliats en un punt concret del problema espanyol : l'enderrocament de Franco. Afortunadament, en quant a aquest primer punt tots els exiliats socialistes, comunistes, republicans, sindicalistes, vascos i catalans, estans d'acord. Cal enderrocar Franco. Les diferències fonamentals de criteri comencen, però, en determinar la manera de desempolgar-se'n. I com que entenem que la qüestió és d'interès palpitant i que la cosa s'ho val, anem a analitzar tots els punts de vista sobre l'assumpte i fixar la nostra posició.

Hi ha qui creu i així ho ve preconcitant des de fa temps, que el sistema millor per foragitar Franco i el seu règim consisteix a atacar-lo militarment per mitjà de guerrilles. Nosaltres creiem, amb tots els respectes per a's que generosament vulguin oferir llur vida, que això presuposa una organització militar adequada i ultra els riscos d'un fracàs, comporta el de provocar una segona edició, corregida i augmentada, de la guerra civil amb derivacions complicadíssimes. Cal tenir en compte que un fracàs de l'atacant, reforçaria l'enemic que es tracta de vèncer en uns moments en què políticament està ja ferit de mort.

Un altre punt de vista, és el tradicional de les conspiracions espanyoles, a saber, que per canviar un règim a Espanya cal la col·laboració de's militars els quals es llicencen al carter i recolzen un cop d'Estat de tipus militar o civil. El poble, segons que el moviment vagi en pro o en contra dels seus interessos, defensa, ataca o s'inhibeix. Aquest sistema és una arma de dos tallants. En primer lloc, creiem que e's militar sincerament lleial a la República, passaren tots la frontera i que els que allà baix fossin ara susceptibles d'una rebel·lió anti-franquista, ho serien a canvi de concessions que minimitzarien la llibertat d'acció del nou règim. En segon lloc, la divisió dels militars de Franco en dos bandols porta en ella mateixa la polvora de la guerra civil, els plats trencats de la qual serien novament pagats pel poble i pels pobres soldats.

Resta un tercer punt de vista, que és el nostre. Nosaltres creiem que Franco caurà pel seu propi pes quan Alemanya s'enfonzi definitivament i que caurà sense necessitat de guerrilles, ni guerra civil, ni noves tragèdies que potser allunyarrien el poble del que el substitueixi. I la nostra tesi es fonamenta en els senzils arguments següents :

Franco s'aixecà contra el règim republicà i contra la voluntat popular lliurement expressada el 16 de febrer de 1936, sostingut per Hitler i Mussolini els quals volien destruir la República espanyola anti-feixista, amiga de França i susceptible d'esdevenir l'aliada d'aquesta a d'Anglaterra en una guerra contra Roma i Berlin. Amb l'enfonsament de la jove República del 1931, els nazis aconseguiren un doble objectiu : suprimien un enemic important i guanyaven un aliat incondicional i servil que posaria a llur disposició bases mediterrànies, primeres marítimes, homes, material, espions i queviures.

Anglaterra i França que veïeren el joc com nosatres mateixos, no gosaren intervenir aleshores per no desencadenar la guerra desseguida, car no estaven degudament preparades. Els calia guanyar temps i per això recomanaven als republicans espanyols que resistissin tant com podessin. Els tres anys de resistència espanyola foren preciosos per als aliats i si avui Hitler i Mussolini estan ja acorralats es deu, en gran part, a l'heroisme inicial dels republicans espanyols.

Vencuda l'Alemanya, els aliats es limitaran purament i simplement a fer el que Cuba acaba de fer amb Franco : Rompre les relacions diplomàtiques amb el « caudillo » i reconeixer el govern legal de la República. Franco no subsistirà ni un minut a l'isolament internacional a què el sotmetran Europa i Amèrica, els militars que encara li siguin addictes li giraran l'esquena fent una declaració d'adhesió a la causa democràtica i el falangista i el requeté fugirà cap allà on pugui. Després, els tribunals especials de la República ja s'encarregaran de jutjar els culpables i d'exigir responsabilitats a qui sigui.

Que no se'ns digui ara que amb aquesta solució, la República restablerta adquirirà compromisos i deutes morals o materials de cap mena. Al contrari. Son els aliats els que pagaran llur deute a la República sacrificada i obraran al mateix temps per llur propi interès suprimint a Europa un foc de feixisme i un enemic perillós.

Qualsevulla altra solució pot ocasionar moltes víctimes innocents, vessament innecessari de sang, drames irreparables i adhoc conflictes internacionals enutjosíssims que val la pena d'evitar.

Nosaltres creiem que cal meditar-ho i que encara s'és a temps de rectificar posicions i d'arribar a un acord entre les forces antifeixistes en un punt — el primer — de tanta transcendència per a tots.

EL GENERAL DE GAULLE i la SITUACIO a la FRONTERA

Per primera vegada després de la seva arribada a París, el general de Gaulle ha rebut els representants de la Premsa i ha declarat, entre altres coses :

Parlant de la situació d'Espanya i després d'haver fet remarcar la discordància de les informacions publicades, el general de Gaulle ha estat preguntat sobre quina seria la posició de França, en el cas que la situació evolucionés en el mateix sentit que en 1936.

« No és possible dir en el 1944, que faria França si es produís un canvi, perquè les decisions cal prendre-les seguint la marxa dels esdeveniments. »

« El Govern observa amb la més gran atenció tot allò que passa a cada una de les fronteres del nostre país, i molt especialment quan els alemanys hi son de pel mig, no en dubteu pas. »

« Qui en pot dubtar? L'enemic número 1 és Alemanya; després, tots els seus aliats. I les Nacions Unides, i entre elles França, menen la guerra. »

Intervius de « FOC NOU »

El Dr J. M. BELLIDO

ens parla de la gran Catalunya de demà. Creu que s'ha de pensar, abans que tot, en l'aspecte cultural base del redreçament espiritual de Catalunya.

El Dr. Jesus Maria Bellido, catedràtic de Fisiologia i ex-degà de la Facultat de Medicina de Barcelona, ministre de Cultes que fou, en el govern de la República, ha donat en l'exili un alt i magnífic exemple de dignitat, de senzillesa i de treball. Domiciliat a Tolosa des del començament de l'exode, no ha parat de col·laborar en revistes científiques de medicina, de treballar en laboratoris i d'interessar-se activament per les coses de Catalunya.

Pel seu prestigi personal en el món científic de Catalunya i pel caracter eminentment nacionalista de la seva personalitat política hem volgut demanar-li unes manifestacions per al nostre setmanari. I, tal com esperàvem, hem trobat un acolliment amable, ple de simpatia per « Foc Nou » i ric en idees precioses per a l'esdevenidor espiritual de Catalunya.

— He de començar per dir-vos — ens diu de seguida — que he llegit els múltiples manifestos, crides i setmanaris que han vist la llum a l'exili després de l'alliberació i que en general he sofert una gran decepció en veure com en molts d'ells queda malmesa la llengua catalana. És més. Tothom fa política, i poc es preocupen de la defensa de la nostra llengua nacional i del seu deure. El problema català no és simplement un problema federal entre nacions proclerats : la llengua i la possibilitat d'una cultura elevada en tots els rams del saber son les nostres raons d'esser i el llur conreu el millor servei que podem prestar al món. No oblidem

que la llengua catalana és un producte natural i no un artífici com creuen molts dels nostres enemics; un producte treballat pel nostre esforç, un acte voluntari nostre, una manifestació més, la principal de la nostra voluntat d'esser en tota la seva plenitud.

— Tenu notícies — preguntem al doctor — dels vandàlics fets a Catalunya contra la nostra espiritualitat?

— Moltes. Puc assegurar-vos que l'ocupant de Catalunya, ajudat per traïdors, ha destruït o almenys ha empobrit i minimitzat les institucions de Cultura. L'Institut d'Estudis Catalans, gloria de la cultura catalana, ha estat convertit en un « Instituto de Estudios Mediterraneos » que tampoc no funciona. La Biblioteca de Catalunya condemnada a una vida administrativa gris i apagada, després d'haver allunyat els seus directores i d'haverlos substituït per funcionaris castellans. La col·lecció de Boticoells d'En Cambo fou « desviada » cap a les col·leccions de pintura de Madrid d'on serà potser difícil de fer-les tornar.

De vegades, però, — afegeix el nostre interlocutor — s'ha arribat a l'atemptat material, com la destrucció vandàlica de fons de llibres catalans o biblioteques públiques i privades i a l'normita de l'assalt al Servei Meteorològic de la Generalitat, amb destrucció del material i dels arxius, absolutament irreparable.

Aquest crims no poden, no deuen, quedar impunits.

— T'ni noves de la situació universitària de Barcelona?

— La nostra Universitat que tants esforços havia fet en pro de l'alta cultura catalana ha estat boicotejada, minimitzada; els llocs docents estan sense proveir : i la Junta d'Investigacions Científiques de Madrid ha confessat, en documents oficials que ha fet gestions per portar a la Universitat catalana, astrònoms, físics, químics i altres professors alemanys per cobrir les vacants dels exiliats.

A nostre retorn caldrà reconstruir activament tot el d'sfet. L'última que molts dels nostres homes han mort a l'exili i no podran assistir a la reparació. No crec que ningú dubti que en aquest ram cal reprendre les coses tal com estaven fa vuit anys : la tradició té un valor i la renovació necessària l'han de fer els mateixos membres que hi eren. Adhuc els països més iconoclastes i revolucionaris respecten la tradició en aquest ram : per exemple, Rússia celebrà l'any 1932 el jubileu de l'Acadèmia de Ciències de Leningrad, fundació del segle XVIII, de Pere el Gran o de Caterina i convidà a les festes a tot el món.

El Doctor Bellido acaba dient-nos que un dels problemes de la Catalunya de demà serà el del segon ensenyament a casa nostra : Vull suposar — afegeix — que l'ensenyament ens serà lliurat íntegrament, com és el nostre deure. Afegeix que fora dels tímids assaigs del govern de la Generalitat és al nostre país un problema verge que, els organismes de la Mancomunitat havien sempre defugit.

El fet que Pompeu Fabra a la seva edat continuï editant llibres de Gramàtica catalana, amb una fe i una laboriositat exemplars, és consoador i creiem que tots els nostres homes de primer rang i llurs col·laboradors fan com ell. Les noves d'Amèrica de fi de 1942 son concluints. La resurrecció, comptant amb els que han quedat a Catalunya, serà cosa senzilla i no caldrà una nova renaixença per aconseguir que Catalunya torni a ésser el que era en aquest aspecte digníssim.

En regradar el nostre il·lustre entrevistat per les interessants manifestacions que acabem de reproduir, esperem que els homes de la Catalunya nova de demà aprofitaran les seves suggestions i iniciatives en pro del redreçament espiritual de la pàtria.

Domènec de BELLMUNT.

HISTORIA SENSE PARAULES

ESQUERRA REPUBLICANA de Catalunya als Catalans Peninsulars i als exiliats a França

COMPATRIOTES: Ja us ha arribat la serena i assenyada paraula del President Irla. L'haureu rebuda com pluja d'abril en camps florits a punt de fruitar. Mediteu-la, perquè, en poques paraules, allí hi és tot: fidelitat a l'ideal, sentit constructiu, apel·lació al seny en les hores decisives que s'acosten.

Porteu la paraula del President Irla per camps i per viles per a que arribi a totes ies llars catalanes i, quan ell ho digui, disposeu-vos a seguir-lo con seguireu a Macià i a Companys, com un poble en marxa camí del seu total recobrament, i ja per a sempre. Sapiguem ésser dignes del recobrament de la Llibertat, amb joia exultant, si, però sense que res pugui entellegir ni tacar aqueix tornar a nova vida, que voleu pura, forta i digna. Ací tenim l'admirable exemple de França que ja lliure, instal·la el nou ordre amb un absolut respecte a l'home, sense que ningú s'hagi pres la justícia per les propietats mans.

Avui us parla Esquerra Republicana de Catalunya, aquest gran partit que reiteradament mereixed la confiança de la majoria del nostre poble, per a dir-vos:

Primerament: La nostra plena adhesió al President Irla, al contingut del seu Manifest i a les directrius que ens vagi assenyalant, perquè ell és, legalment, la continuïtat de les institucions polítiques catalanes. Caldria que tots els sectors, organitzacions i estaments ens imitàssin.

Segonament: El nostre propòsit de col·laborar, amb tots els catalans, en l'obra verament constructiva del Consell Nacional de Catalunya que per iniciativa seva s'està reorganitzant, preparant la constitució del Govern Provisional, fins a la celebració de les eleccions per al nou Parlament de Catalunya.

En tercer lloc: Que conseqüentors de quina és la vera fesomia política de Catalunya, quan es treu tot allò d'artificios que s'hi voldria afegir, que no és altra que una aspiració de pau, de llibertat, de major justícia entre els seus fills, treballen ja des d'ara per una àmplia i cordial entesa de tots els sectors nacionals que hi vulguin col·laborar, a fi d'oferi-li l'instument polític que necessita per a realitzar tals aspiracions.

Finalment, per a declarar que l'Esquerra no ha tingut cap intervenció ni té cap responsabilitat en els incidents fronterers que darrerament s'han produït; que han donat peu a Franco per a intensificar la seva inhumana repressió, ocasionant noves víctimes entre nosaltres, els qui sofriu encara el seu jou.

Evocuem amb emocio intensa la memòria dels caiguts per la Pàtria, cridem a l'esperança en un proper deslliurament a tots els que en presons i exili sofreixen per haver estimat i servit un ideal, i els diem que l'Esquerra, conscient de la seva responsabilitat, allionada per la dura experiència dels darrers temps, tan lluny de la demagogia que tot ho destrueix com del conformisme egoista, resta disciplinada per a servir Catalunya, sense compromisos que dificultin la seva acció, inspirada en els ideals catalanistes, republicans i d'avenç social que tantes vegades ha fet triomfar la majoria del nostre poble.

França, Octubre 1944. ESQUERRA Rep. de Cat.

L'enterrament del malhaurat A. BENITO del C. R. del Partit Socialista

Dimecres, a las quatre de la tarda va tenir lloc l'enterrament del jove antifeixista A. Benito, del Consell Regional del Partit Socialista, mort tràgicament dos dies abans en aquesta ciutat de Tolosa.

La comitiva va formar-se davant la Borsa del Treball i pels carrers Saint Bernard, Boulevard i Constantina, va dirigir-se al cementiri de Terra Cavade. El ferètre anava embolcallat dels colors de la República i era seguit per un gran nombre de coroncs i una multitud imponent, que volia acompanyar el cos de l'infortunat Benito a la seva darrera estada. Obrien la marxa uns pioniers (nois i noies) del Partit Socialista francès.

Quan arribarem al cementiri ens poguerem fer càrrec de la gran multitud que seguia. Tota la llargada del carrer de Constantina fins als boulevards, era envaïda per una gran multitud. Al cementiri pronuncien parlaments fervorosos els Srs. Jimeno, Tomas, de Francisco, Olmea i Gasset.

FOC NOU hi estava ampliament representat i, amb aquesta ocasió, enviém el nostre més sentit condol a la família de l'infortunat company i al Partit Socialista Espanyol,

Els Partits i Catalunya

Que fa Accio Catalana U^a CRIT D'ALERTA a tots els antifeixistes

per JOAN ALVAREZ de LARA

Accio Catalana Republicana ha parlat per boca del seu President. Les seves manifestacions son mesurades i plenes d'aquest sentit de responsabilitat, que ha estat la característica de sempre d'aquest gran català que es diu Lluís Nicolau d'Oliver. Ell propugna pel retorn a la legalitat republicana, es a dir, restabliment de la Constitució i de l'Estatut, que si be, diu, no son intangibles, duen en ells mateixos la possibilitat de reforma. I continua: « Cal que tant els catalans com els espanyols republicans, no estem dispersos en diferents grups. Es aquesta una de les raons per les quals no m'he adherit a la U.N.E., que ve a augmentar el nombre de grups existents. »

Hou's-aci una posicio clara, precisa i concreta, que haurà estat rebuda amb satisfaccio per tots els afiliats a Accio Catalana, aixi com per tots els catalans exiliats.

Es necessari que gothom definisca la seva posicio i actui en conseqüencia, i es un deure dels homes representatius, de manifestar públicament les seves opinions, per evitar confusionismes que sempre son perniciosos, pero que en les hores greus que vivim, col·laborien en una tragèdia que hom ja es demana amb inquietud si podrà evitar-se.

Els que lluitarem per la República i per les llibertats catalanes, sota el denominador comú d'antifeixistes, perquè tenim aquest denominador comú, ens hem trovat a l'exili, als

campes de concentració i a les presons, acurats i sempre «obenes des» feixistes i els seus complices. I ara, quan les victories dels exercicis aliats ens permeten de formular totes les esperances, es produeix entre nosaltres una divisió que amenaça d'ésser greu.

Les passions s'escolfen al roig viu; el que era una simple discussió i divergència de procediments, esdevé en certis llocs repressió per mitjà de pistoles.

Antifeixistes cauen morts, per la mà fratricida d'altres antifeixistes o que se'n desvien. D'aci volem donar un crit d'alerta. Demanem als dirigents de les organitzacions a les quals pertanyen els responsables d'aquest excessos, que escolerixin els jers i que facin públic el resultat dels seus esbrinaments. Es un deure primordial i que no deu defugir-se, doncs

el contrari representaria una acripció tàctica d'aquestes violències i, per tant, una compromís a la qual no volem creure.

Ningú te dret a posar en dubte la sinceritat antifeixista dels diversos sectors polítics que ens trobem a l'exili. Si ens separen divergències tàctiques, cal que elles restin limitades a la seva justa valor.

Aquest deure pels uns en comporta un país altre; ningú que hagi tingut i té una responsabilitat, i que tingui una signficació pot restar en silenci llurs opinions. Es la seguretat personal de tots els antifeixistes que es troba en joc. Es la llibertat de Catalunya el que es discuteix. Es de la República Democràtica Espanyola del que es tracta. Que cadascú faci el seu deure i que prengui la seva responsabilitat.

EDICIONS "FOC NOU"

Apréseu-vos a transmetre la vostra subscripció per al llibre « LLUIS COMPANYS, LA SEVA VIDA, LA SEVA OBRA, LA SEVA MORT GLORIOSA » de Domènec de Bellmunt.

Edició limitada i única per aia que transmetin llur subscripció abans del 10 de Novembre 1944. Preu de la subscripció a un exemplar: 50 francs.

Envieu-los desseguida per Xec Postal FOC NOU, 46, rue de Metz, Toulouse, fent costar el vostre nom i adreça i especificant que es tracta d'una subscripció a la biografia de Lluís Companys.

SOTA EL SIGNE DE LA UNIO. PRAT DE LA RIBA...

En el discurs inaugural del curs de 1890 à 1891 al Centre Escolar Catalanista, Enric Prat de la Riba digué unes paraules que avui prenen encara una actualitat innegable, i que ens compliavem a reproduir:

« Jo voldria per a ma Pàtria més encara que la seva llibertat. Jo voldria que Catalunya es penetres bé de la significació i transcendència d'aquest moviment social, i compregués la gloria eterna que conquistarà, la nacionalitat que es posi a l'avantguarda de l'estol de guerra dels pobles oprimits. Jo voldria que aquesta nacionalitat fos la Pàtria meva. »

Aquestes paraules amaraes de sentiment paíral, prenen com mai una força al desig de la qual tot home nacionalista ha de subscriure i associar-s'hi amb tot l'entusiasme. Mai com ara els catalans d'esquerra, els homes obreristes, i tots els que sentin una estimació i un agruïment a la nostra terra, han de conjurar-se per tal de que plegats sota la nostra senyera, facin que Catalunya, junt amb les altres nacionalitats iberiques que en sentin la necessitat, emprenguin la creuada que aquesta vegada, i per sempre, haurà d'ésser la de la victoria definitiva.

Una vegada més cal fer una crida al seny català: Homes lliures que sentiu l'ansia de la llibertat, homes de totes les tendències d'esquerra, fem una Unio forta i indissoluble que ens mení a la conquesta definitiva de la nostra Catalunya treballadora. Unis e's d'ci, i amb els homes que lluiten en silenci, amb risc per a lurs vides, des de la nostra Pàtria, hem d'elaborar allo que és el desig de tots els catalans.

Primer objectiu: reorganitzar e's Partits i Organitzacions sota un mateix neguit. Segonament: aconseguir el primer, aplegar-se en un sol front el més ample possible que ens menarà a la victoria.

Catalunya: terra venerada, com més subjugada més volguda, com més humiliada més forta i més valenta. Mai com ara hem tingut a les mans la clau que obre les portes de l'esperança i les realitzacions. Lectors amics nostres, FOC NOU és el setmanari dels catalans al servei de Catalunya i des de les planes del qual no ens cansarem de dir que la unio fa la força. Treballém tots per tal d'aconseguir el primer objectiu: reorganització de tots els Partits i Organitzacions sota un mateix neguit. Aconseguit això, el camí, després, és molt planer.

Joan SANGRES.

El Front Nacional Catala ja existeix

Si: el Front Nacional de Catalunya, ja existeix. Existeix des de fa molts mesos a on deu precisament estar: a Catalunya. Es aia, justament, que els homes lliberals i catalanistes s'han concertat i unit per tal de constituir un Front d'acció patriòtica contra el franquisme opressor. I no els ha pas calgut d'assegurar prèviament a l'entorn de cap ladia per tal de discutir problemes a resoldre ni programar d'actuació futura a formular. Ni els hi ha calgut tampoc demanar l'intervenció de les «altres esferes» ni la de ningú. Els hi ha bastat a comú denominador patriòtic i lliberal que sortis al pas i omplís la necessitat d'una actuació conjunta, per aplegar en un esforç comú totes les organitzacions i elements dispersos que, combregant dins aquell denominador, sentien l'impetosa necessitat d'oposar-se als invasors de la nostra terra i de rebatir-se contra la seva dominació. Es sota l'impuls catalanista i l'amor a la llibertat, ofensiu i defensiu alhora, que els catalans de Catalunya militants de la majoria de les organitzacions polítiques que actuaven a la nostra terra fa mesos que s'han unit i concertat. Ja no hi han matisos ni diferenciacions entre aquells que no mes eren separats, anys enrera, per uns disciplines o per uns partidismes. Totes aquestes diferències i matisos han quedat ofegats i silenciats per la necessitat de fer front al comú enemic i pel fervor patriòtic que menava la seva actuació.

I ja hem vist el resultat. Fruit d'aquella unio i agermanament, es la solidaritat i l'ajuda que en tot moment el Front Nacional Català dona als perseguits i caiguts víctims del franquisme. Obra exclusiva del Front Nacional Català, ha estat, sino el primer, el més obert i sorollós acte de rebel·dia que el govern i la dominació franquista ha tingut d'encaixar des de què s'apoderaren del nostre país. Em refereixo als esdeveniments ocorreguts a Barcelona l'onze de Setembre d'enguany, que tots coneixem, en commemoració de l'aniversari de la caiguda del nostre heroi nacional Rafael Casanova. Tots els acts protestataris, inicis d'una futura i més ampla rebel·lio col·lectiva, foren ideats i executats pel Front Nacional Català integrat per homes pertanyents a la majoria d's partits que abans del nostre exòde hi havia a casa nostra, els corregioñaris dels quals, avui encara s'organitzen i es manifesten acaí.

I bé: com és possible que el Front Nacional Català que tan fa clement saber organitzar els catalans residents a Catalunya no sapiguem organitzar-lo els catalans que residim a França?

Fa un par·l de mesos, companys arribats de casa nostra vingueren a oferir-nos l'idea, l'abast i els resultats assolits per la nova organització patriòtica. De bel autuvi, l'idea va fer via. Gairebé la totalitat dels catalans, militessin on militessin, reconeixeren, individualment, la necessitat del Front comú i s'hi adheriren amb entusiasme. Tothom, aci, dintre els catalans refusats, estava entusiasmada davant la possibilitat de veur: reeixir també a França, el Front Nacional que els patriotes de Catalunya saberen fer reeixir. I avui encara, es preguntem: què ha passat, què passa que alguns partit i organitzacions polítiques a França no son encara dins el Bloc català? Perquè, el curios és que individualment tothom hi està d'acord. Des del militant més militant, fins al dirigent més enlairat. I si tots estem d'acord en la necessitat de crear-lo, perquè no el creem?

Bé està que no es vulgui jugar a fer Fronts, Aliances o Blocs, pero, si tots estem d'acord en que tard o d'hora s'haurà de realitzar-encara que no més sigui per solidaritat amb els nostres companys que lluiten ja i complixen amb e deure patriòtic a casa nostraperquè esperar més? Cal concertar-se, certament, a base d'un mínim de coincidències. Els catalans de Catalunya, pots per perquè tenien la preso i el piquet d'exercucio ben a la vora, s'han acontentat amb la coincidència patriòtica i amb ben poqueta cosa més. I allo que han sapigut fer les masses, no ho sabrà fer la seleccio?

I consti què: no dic res amb l'ànim de terciar cap polèmica, sino amb el fèrvid desig de veure realitzada una idea, una organització que és la sola solucio viable que ens resta per tal d'assolir amb eficiència l'alliberació de la nostra Pàtria.

GAIETA RAHOLA

REFLEXIONS d'un Catalanista

Catalans amb Catalans par Eugeni XAMMAR

Sera molt breu la reflexio d'aquesta setmana. La redaccio de « Foc Nou » em fa saber que tino d'avançar la data per a la tramesa de l'origina. Disposo no més de pocs minuts pero amb pocs minuts n'hi haura prou per a subratllar, amb un curt comentari, tres paraules extretes de la carta que el senyor Nicolau d'Oliver ha escrit als seus amics de Tolosa. Tres paraules que son aquestes: « Catalans amb Catalans ».

Tres paraules. Ni una més ni una menys. Pero quin dring! L'origen d'aquestes tres paraules es inconfusible. Han estat escrites per un catalanista. Només podien ésser escrites per un catalanista. Pero un catalanista les escriu naturalment, les vegeix amb satisfaccio i les escriu sense esforç. « Catalans amb catalans » i espanyols amb espanyols ». Formula clara com el cristall. El senyor Nicolau d'Oliver es partidari de la « Unio dels diversos agrupaments republicans existents ». Unio dels agrupaments republicans espanyols i unio dels agrupaments republicans catalans. I entre els republicans espanyols units i els republicans catalans units — dic jo — totes les relacions que vistes vulguin i com max cordialitat millor. Relacions íntimes, relacions seguides, relacions a totes hores del dia i de la nit. Cordialitat efusiva, cordialitat fraternal, cordialitat a dojo, veritables orgies de cordialitat (aquest mot tan deliciósament poca solta quan s'aplica a les coses de la política).

I com que a mi una pregunta de més o de menys no em ve d'aci, jo vinc ara i pregunto: el temps que es va perdre negociant l'establiment d'un Comitè de relacions de les forces Democràtiques espanyoles no s'hauria pogut aprofitar per a negociar la formació d'un Comitè de relacions de forces democràtiques catalanes?

Catalans amb Catalans... Eugeni XAMMAR.

Les J. E. R. E. C. i CATALUNYA

Es aconsellador de veure que en reagrupar-se les forces catalanes a França, els elements esquerrans hagin estat els primers de dir « present » a la consigna. Tanmateix, els vells militants del partit era natural que fossin conseqüents amb el seu passat d'elements actius de la gran organització política majoritaria de Catalunya.

Els joves en canvi, els que sortiren de casa nostra quan encara tenien llur joventut davant d'ells i caigueren a l'exili, podien haver estat víctimes de decepcions lamentables, haver experimentat la influencia de medis diversos que els haguessin allunyat de l'ideal patriòtic català.

En canvi, les joventuts d'Esquerra d'E. C. han estat les primeres i les més entusiasmades a enaldir la sagrada bandera estel lada dels grans dies de gloria de Catalunya. Es justament a l'exili que volen fer sentir llur veu pujant i fervorosa perquè se sapiguin que estan al costat del president de Catalunya per honorar la memoria del President Macià i per venjar la mort del president Companys.

Les J.E.R.E.C. seguiran essent la joventut vibrant i intransigent que establiran el partit perquè aquest vagi endavant sempre en el camí de les llibertats catalanes. Seran els grups d'acció de combat que treballaran per la causa catalana inspirant-se sempre en l'exemple de dignitat i d'honestetat polítiques que han estat els dos Presidents catalans.

Nosaltres som el llevat català som l'esperança de la pàtria, l'esdevindor de la pàtria. En sentim l'alta responsabilitat i per això cridem a tots els nostres germans de l'exili perquè vinguin amb nosaltres i col·laborin en la nostra tasca de preparar, sota el patronatge i guia del President de Catalunya un demà esplendoros de renovació de la pàtria.

M. CAMARASA.

Als nostres subscriptors

Fem avinent als nostres subscriptors que l'import dels abonaments ha d'ésser adreçat exclusivament al nostre compte de Xecs Postals, com segueix:

FOC NOU, C. C. P. Toulouse n 377.32.

La arifa de subscripcio es la següent: 45 francs, Tres mesos — 90 francs, Sis mesos 180 francs. Un any

Son ambè moltes les persones que ens afavoreixen amb un donatiu. « FOC NOU » quedarà doblement agraït a tots aquells que vulguin ajudar-nos en aquesta forma. Un donatiu de 100 francs dona dret a un trimestre de subscripcio.

Tots els amics que hagin sol·licitat una subscripcio i no rebin regularment el nostre setmanari son pregats de fer-ho saber a aquesta ADMINISTRACIO indicant de manera ben legible, llur adreça completa i seguidament els serà feta tramesa dels números mancants.

QUI ORGANITZA DE BARCELONA NOTICIARI la policia catalana? ens comuniquen

D'un temps ençà, veiem un moviment d'organització de la policia un xic estrany i a l'ensens sospitos, al qual no havíem donat fins ara cap importància perquè ho consideràvem inoportú i contraproduent.

L'inici d'aquesta organització fou primerament a Montpeller. Mes tard se'n va dir que a Tolosa s'organitzava la policia catalana i que aquesta en un moment de terminat havia de concentrar-se a la frontera. Nosaltres, com és natural, vàrem fer el següent comentari: Perquè i en nom de qui? I totseguit vàrem donar-hi la nostra més absoluta disconformitat.

Fa uns dies, es feu correr a Perpinyà que es faria un Congrés de la policia i els que no hi assistíssin serien expulsats del Cos. Avui però, l'afar pren un caire diferent. S'envia als companys de la policia un manifest, una fulla d'adhesió, perquè una vegada degudament omplerta i signada, s'envii al lloc d'origen, una altra fulla demanant noms i adreces de companys. En la teixa hi ha una estampeta que diu: « Agrupació de Funcionaris de Catalunya. Al servei de la Generalitat. Comitè Executiu ».

Interessa, pel que es veu, tenir la policia organitzada. Nosaltres insistim de nou i diem: Qui ha ordenat aquesta organització? Passem al comentari del manifest. Diem:

« D'aquesta tasca iniciada en la clandestinitat en la qual s'acorda constituir l'Agrupació de Funcionaris de Catalunya » la qual per sentiment patri i afirmació de catalanitat, havia de donar-se a conèixer sota el lema « Al servei de la Generalitat ».

Nosaltres diem:

L'Agrupació de funcionaris de Catalunya, era una entitat cultural i mutual, constituïda amb el benplacit del Govern, abans del nostre desastre del 1936. « Al servei de la Generalitat », va ésser constituït els últims temps del desastre per a evitar de que es fes una policia sectària, tal com s'havia iniciat durant la guerra civil. De manera que queda ben clar que aquestes entitats no són filles de la clandestinitat a França, com certs companys pretenen, sino tot al contrari, nascudes a casa nostra en circumstàncies de pau i de guerra respectivament. Continuem.

No es cap agrupació de caràcter professional, la que té competència i atribucions per fer la depuració del Cos. És el Govern, per mitjà de seus organismes disciplinaris, i tal com ja preveu el reglament de la policia. En cap cas, el reglament vigent de la policia, autoritza als militades encarregats del manteniment de l'ordre a organitzar-se en Comitè. És el poder legislatiu

qui legisla i després el poder executiu qui executa per mitjà del Govern. Aquest ordena als seus funcionaris per via jeràrquica, les instruccions del cas.

No oblidem que el reglament de la policia espanyola, amb el qual ens regim interinament fins i tant que els poders de Catalunya no en facin un altre — en un dels seus principis bàsics i fonamentals diu: « L'Agent de l'Autoritat ha d'oïre i executar sense discussió, totes les ordres que emanen de la Superioritat ».

No som nosaltres els que hem d'imposar al Govern les coses d'ordre públic, com per exemple delimitació de les nostres funcions, depuracions, etc... És el Govern que les imposa per mitjà de les Lletres. Nosaltres som només uns simples executants.

Per aquesta rao considerem que el Govern aquí a França, — en la falta d'ell, tenint en compte les circumstàncies actuals un acord pres pels partits polítics catalans, pot ordenar, — si ho creu convenient — l'organització dels seus quadres l'Ordre Públic. Si no es així, ningú té facultats per fer-ho. Allà doncs cada ú amb les seves responsabilitats. Nosaltres no volèm ésser encubridors d'aquestes arbitrarietats jurídic-administratives. Per a tre part, entenem que aquí a l'exili, el funcionari es una cosa secundària al fet polític. És doncs el fet polític el que interessa resoldre en primer lloc, tenint després la més absoluta confiança amb el Govern que es formarà, car aquest paulatinament resoldrà amb justícia totes les coses que siguin del cas.

No ens interessa ni vo'em fer polèmiques de cap naturalesa. Hem defensat i defensarem aquesta tesi amb fermesa i decisió, perquè la considerem la més encertada. Això no vol pas dir que una vegada de retorn a la Pàtria, i d'acord amb la Llei d'Associacions, i si el Govern en aquell moment no creu el contrari, farem revivre de nou « Al Servei de la Generalitat », entitat creada durant la guerra civil, la primera junta de la qual va ésser formada per 5 companys, entre els quals s'hi comptà el que escriví aquestes ratlles.

Per aquesta rao, ens neguem en absolut a ingressar, ací a França, en cap organisme dit professional que no sigui ordenat pel Govern, o en defecte, un acord pres pels partits polítics catalans. Com a funcionaris d'Ordre públic, res de Comitès, disciplina, obediència, acatament. Aquest és el nostre lema i sentit de responsabilitat.

Montpeller, Setembre 1944.

A. SERRA-ARNAU.

Uns amics nostres que fa des d' tres dies han arribat de Barcelona, ens diuen:

« El problema dels salaris i del nivell de vida és realment miserable i origina actualment una forta crisi de sobre-producció (!!). Calculem que, sobre la mitjana 100 el 19 de juliol, els productes industrials valien avui 380. Els productes alimenticis, 357. En canvi, la corba de salaris és aproximadament la mateixa que regia el 19 de juliol. Veieu cares d'infants que fan plorar de rabia. El « Destino », però, parla de la mendicitat amb un cert to humoristic.

« I la immoralitat estatal que ha fet de l'estraperlo una institucio nacional. El pa, racionat. Però al carter te l'ofereixen a 7 ptes el kilo. I quilo de mongetes val 9 pesetes. I quilo d'arros 18. I litre d'oil 23. El jornal del treballador, preu fixat pels sindicats (verticals, es clar!) és de 1750 i el del peonatge de 14.

Un mestre d'escola cobra 400 ptes mensuals. Un obrer qualificat, 600. Un treballador del camp a Catalunya, 550. Entre tant, llegim els pressuposts de l'Estat: les assignacions dels ministeris de repressio: exèrcit, governació, falançes, s'emporten tots els cabals. El Deute Públic ha triplicat d'ençà del 1931. Ml cinc cents milions de ptes a Governació i quaranta cinc milions a Agricultura.

Els funcionaris de l'Ajuntament i de la Diputació són gallecs en la seva quasi totalitat. A la Diagonal, les noves edificacions i els cabarets de luxe són un veritable insult a la població treballadora. Però per vergonya del nuevo règim, els quatre cantons Granviva, Balma, totalment ensorrats per les bombes feixistes, estan igual que abans.

Aquesta es la tonica general. « Tot això es el que ens trobarem — us trobareu — al venir allà baix. Cal pensar-hi ja ara. Al costat d'això, una vida cultural nul·la i una joventut embrutida per aquest « Fronte de Juventudes » que, segons Franco, es l'obra predilecta del règim. Cal pensar en això, companys de França. Nosaltres orem que per a resoldre-ho, és necessaria, primer, l'estreta unio de tots els Catalans. Unio que, es clar, no ha de servir per a maniobres partidistes, com veig que s'intenta per aquí, fent assaigs d'aliances, « per la base » que a casa nostra fins ara desconeixem, pero que podem assegurar no reixiran pas. Les experiències de la guerra ens han ensenyat moltes coses. Un Bloc Català doncs, que ara ja sigui l'expressió de la resistència catalana i ens aglutini a totes les organitzacions obreres i democràtiques en una unica fe i unió: la de refer la nostra terra buscant solucions reals i justes. »

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA DELEGACIO REGIONAL DEL SUD-OEST — BORDEAUX

Tots els militants d'Esquerra Republicana de Catalunya residents a la regió del Sud-Oest, son pregats de trametre la seva adhesio, dins el termini mes breu possible; en vista de la propera Assamblea General que haurà de celebrar-se, per tal de reorganitzar les formacions del nostre partit.

Adreceu-vos: Delegacio Esquerra Republicana de Catalunya, Casal Català, Taverne du Midi, 22, rue de la Gare, Bordeaux.

GERS

Per tal de preparar l'Assemblea Departamental d'E. R. C. al Gers, preguem a tots els militants del Partit de posar-se immediatament en comunicacio amb els nostres delegats: Bartomeu Pons, route de Condom, a Fleurance. Victor Duran, a Castéra Verduzan. Josep Roig, a Lafforgue-St. Maur (par Mirande). Josep Palacin, a Nogaro. Martínez Carbonell, Café de Paris, L'Isle-en-Jourdain. — La Comissio Organitzadora.

ASSOCIACIO UNIVERSITARIA OBRERA

Aviat serà convocada una reunió dels afiliats a aquesta Associacio. Oportunament donarem a conèixer la data i lloc de la reunió. De moment, per tal d'establir relacions amb els elements dispersos de l'Associacio, tots els afiliats son pregats de comunicar llur adreça a la redaccio de FOC NOU. Son actualment a França i es preocupen de la represa d'activitats de l'A. U. O. als senyors Bernat Esparga, president; Delmir Ibanez, secretari, i el Dr. Ambrosi Carrion, professor dels Cursos Universitaris per a Obrers de l'Universitat de Bordeona.

CENTRE D'ESTUDIS ECONOMICIS I SOCIALS « TOLOSA-BARCELONA »

Hem rebut d'aquest Centre una extensa nota en la qual s'hi dona compte detallat de les activitats que ha de desplegar aquesta nova entitat. La rebem amb massa retard per a donar-la íntegra som seria el nostre desig. Ho farem en el número vinent.

En l'Assemblea general de constitucio, fou nomenat el següent Consell Directiu:

- Secretariat: Srs. Soleres i Soriano.
- Comissariat de Propaganda: Srs. Batú i Martí.
- Tresorer: Dr. Solanes.
- Membre sense càrrec determinat: M. Soule.

ACTUACIO VALENCIANISTA D'ESQUERRA

Hem rebut nombroses adhesions dels socis d'aquesta entitat escampats p.l. Mgda de França, en resposta a la crida que els vam adreçar des de les columnes de FOC NOU. Una d'aquestes adhesions ens ha estat particularment emocionant:

« El soci n° 303 diu « Present! » I després un nom i una adreça i que com de més agrados a la nostra vista: l'ensinya de la nostra associacio amb la senyera valenciana enmarcada per la legenda « Actuacio Valencianista d'Esquerra ». D'altres amics ens han visitat en la nostra redaccio, entre els quals cal comptar el president de l'entitat a Barcelona, Sr. Bernat Esparga. Molt aviat serà convocada una reunió de l'Actuacio Valencianista a la qual quidem d'ara convidats els socis d'altres entitats i partits polítics valencians, en vista de la formacio d'un Bloc Valencià. Aquest Bloc Valencià, en unio del Bloc Basc, que ja funciona, i del Bloc Català, en formacio, enfronta el problema de l'alliberacio del País Valencià amb un sentit nacional dintre d'una confederacio de pobles lliures peninsulars.

L'article « El 9 d'Octubre, Festa Nacional del País Valencià » publicat a FOC NOU ens ha donat l'ocasio de rebre també nombroses lletres i visites de catalans i valencians interessats en la col·laboracio dels respectius partits polítics en l'obra magna de la redencio de la València nacional a mateix temps que la Catalunya estricta i a Catalunya de les Il·les.

CENS D'EMIGRATS BASCOS

A tots es que hegeixin aquesta nota i que vivin en terres d'Euskadi en els dies de la seva evacuacio, se'ls invita a enviar el mes aviat possible les següents dades que reclama la oficina Basca de Bayona.

Noms i edat. Noms dels familiars residents a França. Adreça actual i domicili habitual a Euskadi.

Enviar-ho tot a « Recensament d'Emigrats Bascos », 26, rue du Royer Toulouse, Toulouse.

LA « JUNTA ESPANOLA DE LIBERACION », A FRANÇA

Tenim noticies que aquests dies s'han celebrat importants reunions del « Comité de Relaciones de las Fuerzas Democráticas Españolas » que han donat per resultat la constitucio de la « Junta Espanola de Liberacion » a França, en estreta relacio amb les de Mèxic, Londres i Africa del Nord. Segons les nostres informacions el Sr. Enrique de Francisco, diputat socialista, ha estat elegit President.

L'EPOCA ESCOLAR: COMPANYS I LAYRET

Entre Lluís Companys i Francesc Layret es manifestà de següent una afinitat de sentiments, una simpatia i una amistat fraternals. Eren els dos amics inseparables del Liceu. Estudiaven les lligons junts, jugaven junts, es deixaven llibres mutuament i passaven llargues estones dels esbarjos i les sortides setmanals parlant tots dos. Malgrat que hi havia entre ells poca diferencia d'edat, En Layret era més posat, més seré, més greu que el seu amic i de seguida la seva influencia sobre En Lluís es feu sentir en les lectures, en els gustos i adhoc en els joos.

Quan En Companys acabà el batxillerat ja no continuà d'intern al Liceu Poliglota. La seva familia, sense deixar el patrimoni del Tarros, posà pis a Barcelona per tal de poder atendre de més aprop a l'educacio dels fills. En Josep, l'heren, estudiava a l'Escola Industrial, les seves germanes s'educaven als Col·legis de Loreto i de les Dames Negres. Ell es matriculà a la Universitat per començar-hi la carrera d'advocat.

Evidentment a la Facultat de Dret es retrobaren amb En Layret, per no deixar-se més. Les idees vagues i confuses de la infancia es perfilen, s'aclearixen, es concreten. Dintre i fora de les aules, a la plaça i ala clautres, dos grups d'estudiants representen dues tendències oposades: els catolics i els liberals, els conservadors i els avançats, les dretes i les esquerres. No hi ha encara cap complex social ni economic, sino una qüestio de doctrina, d'ideal. Laicisme, llibertat d'ensenyament i de consciencia, a l'esquerra; clericalisme, a la dreta.

La lluita entre estudiants i catolics ja fa anys que dona feina a la policia. És un reflexe de l'oposicio en un pla més general entre liberals i conservadors. L'alimenten les diverses tendències dels professors, i trobava ja prètxtes doctrinaris, com les explicacions de les teories transformistes per Odon de Buen, més tard les influències franceses de l'afar Dreyfus i es farà resso finalment de la terrible lluita politico-social que acabarà en la setmana tràgica i amb l'afusellament d'En Ferrer.

La veritable « època escolar » d'En Companys, del braç d'En Layret, comença a primers de segle, cap al 1903. S'inicia aleshores l'ebullicio romantica per l'ideal republicà. A la Universitat, En Companys, En Layret, En Pereñya, l'Humbert Torres i alguns altres, com En Berroya i En Carretero, fundaren l'Associacio Escolar Republicana les primeres campanyes de la qual foren de protesta i d'escàndol contra els privilegis de la religio i la seva influencia en la vida politica del país. Els estudiants catolics — nois de la rànica aristocratica barcelonina gairebé tots, ex-alumnes dels Jesuites o dels Escolapis — reberen la inauguracio del Centre Escolar republicà com una bufetada. Cada acte public dels estudiants republicans acabava com el rosari de l'aurora per mor dels disturbis que hi provocaven els catolics. Un dia els joves promotors del nou centre es decidiren a organitzar un gran acte public de resonancia a Barcelona en forma d'un miting anti-clerical monstre a la plaça de braus. Per donar-hi més ralleu la joventut escolar republicana hi convidà tots els vells prestigis directores de la policia republicana de Barcelona: Tiberi Avila, Ramon Junoy, En Lleiget i l'Eusebi Coronines. Però els vells, per raons de prudència, per no posar-se en baralles de joventut o per por d'un fracàs refusaren d'anar-hi i el miting se celebrà sense ells amb el sol concurs dels estudiants. I l'acte fou un èxit im-

portant de public i d'entusiasme. La vàlvula anti-clerical havia estat pre-tent per a una propaganda republicana d'impetu que electrificà la multitud. A la sortida hi hagueren trets i la premsa comentà l'acte donant-li tota la importancia que havia tingut.

La grandiositat de l'acte de la plaça de braus fou un avís per advertir els venerables prestigis del republicanisme català que la policia revolucionaria que ells representaven podia i devia ésser renovada amb l'adveniment a la palestra d'una força jove, impetuosa i verge. Tant fou així, que a la nit d'aquell mateix dia els homes que havien refusat de participar en el miting, passaven pel Centre Escolar Republicà i feien taven els organitzadors.

Aquells estudiants batalladors del Centre Escolar Republicà que se batien amb els catolics i que defensaven les idees liberals amb l'exuberancia i la impetuositat dels vint anys havien de constituir més tard un formidable equip de combat per a lluitar amb un enemic més poderós que els estudiants catolics: la reaccio capitalista i clerical que ofegava amb trets i amb sang els crits del poble demanant justicia i pa.

L'efervescència politica creada a Catalunya per la famosa campanya de Solidaritat Catalana trobà l'eco natural en els medis escolars republicans. Lluís Companys i Francesc Layret tot i no viure el « medi » de la Llga acabada de crear, se sentiren solidaris per l'ofensa i el perill que contra les llibertats civils i la democracia representava la Llei de Jurisdiccions. La incorporacio d'En Salmeron al front de Solidaritat feu que els joves estudiants republicans aplaudissin freneticament les conclusions de la famosa assemblea del Tivoli.

LES PRIMERES LLUITES

Lluís Companys es destacà de seguida com un gran temperament revolucionari. La seva veritable actuacio politica començà amb motiu dels sagnants esdeveniments revolucionaris coneguts a Barcelona per « setmana tràgica ». En Layret havia trobat en ell l'home que el completava car el seu defecte físic l'impossibilitava per a molts desplaçaments, per a un sens fi de gestions que En Companys duia a terme de manera perfecta. En Layret tenia contactes íntims amb els anti-clericals i republicans de l'època i aleshores començaren també les primeres ofensives de la lluita social.

Acabada la carrera d'advocat Companys manifestà a En Layret els seus desigs d'esdevenir periodista. No sentia cap vocacio pel periodisme informatiu, si no que veia en la ploma i en la premsa armes eficaces per a la lluita politica. El periodisme per a ell fou un mitjà, no un fi. Tanmateix per a un home dels sentiments liberals i republicans de Lluís Companys no hi havia gaires diaris per a triar. Els seus primers contactes amb els republicans espanyols — els que refusaren llur participacio al miting de la plaça de braus! — l'havien introduït en els cercles polítics presidits per En Junoy, l'Eusebi Coronines i En Lluís Miro. Tot i tenir nombroses amistats i adhoc simpaties entre els catalanistes republicans de « El Fòbie Català », la realitat era que en aquells temps el « medi » específicament catalanista no era el seu. No hi havia doncs altre diari que « La Publicidad » i fou per la intervencio decisiva de Lluís Miro que Lluís Companys debutà en la carrera periodística com a reporter municipal.

Lluís Companys
la seva vida
la seva obra
la seva mort
gloriosa
per Domènec de Belmunt

Subscripcio a l'exemplar, 50 frs a trametre al compte de xecs postals « FOC NOU, Toulouse, C.C.P. 377.32 », fent-hi constar l'adreça completa i clara de l'expedidor, i al dors la indicacio « Biografia Companys »

LLEGIU
Feu Llegir
Foc Nou

L'ASSEMBLEA DEPARTAMENTAL de l'Alt Garona d'E. R. de Catalunya

1933 - 1936 - 1939

Catalunya primer peo de la guerra mundial

L'Assemblea convocada diumenge passat a la sala Senéchal del carrer de Rémusat, per tal d'eleger el Comitè Departamental de la Alta Garona, va assolir un èxit esclatant.

L'acte fou presidit pel nostre Director Alvarez de Lara, acompanyat a la presidència pels Srs. Ibanz, Arnalot, Vialler i Camarasa, tots ells de la Comissió Organitzadora d'aquest acte.

Entre els assistents remarcarem la presència dels Srs Saurat, membre del Comitè Executiu; i els Srs. Morant, Rodríguez i Hilari Salvador del Consell Directiu a França. A més els diputats Srs. Fontbernat i Gener. L'ex-alcalde de Barcelona Sr. Duran i Guardia i el de Manresa Sr. Marret. També vèrem els Srs. García Castelet, Vià, Puigvert Sans, Barrera, entre els invitats els Srs. Dr. Bellido, Torrens, Ferrán, Palleró, Marqués, Pintado, Martí Fedet, Jimeno, Ferrer Aymer i molts d'altres que no recordem. Hi havia també una nutrida representació del Grup Penenl.

El Sr. Alvarez de Lara obre l'acte, Saluda als militants del Partit, als membres del Directori i fa extensiva la salutació als Partits afins i a les forces obreres catalanes agrupades en les sindicats i també als exèrcits de les nacions aliades que amb llur acció i heroisme han fet possible que ens poguéssim reunir aquí. Diu que a carta de l'Atlàntic és la base de l'estructura del món de demà i diu que nosaltres estem surs que desseguida que el poble pugui expressar la seva voluntat restablirà la República que ens varen robar i l'Estatut que ja teníem.

Saluda també al Govern provisional francès que tantes facilitats ha donat als exiliats i fa un elogi del general de Gaulle.

Es refereix després a l'actuació del Partit en la clandestinitat. Durant aquell període l'únic possible, com a organització política, era establir contactes per a solucionar casos particulars i relacionar-nos per tal de veure que és feta a Catalunya, puix que la veritable i única actuació del Partit era allí que calia situar-la. En els darrers temps l'actuació fou més fàcil, els contactes foren més freqüents i tots recordem la febre de Juliol i d'Agost, la reunió del 26 d'Agost en la qual es prengué una posició determinada i en la que per unanimitat es decidí mantenir-se dintre la disciplina del Partit. Es discutiren les altres actuacions, algunes de les quals es vieren àdhuc amb simpatia, però cal tenir en compte que, en un Partit democràtic com el nostre, no es podia actuar d'altra manera de com s'ha fet. Explica l'enrevista tinguda al local del carrer de Metz amb els homes representatius del Partit i la part que ha tingut E. R. C. en la fundació de FOC NOU. Es refereix després als insults de què fou objecte, en certa oasió, la bandera catalana, sense què ningú protestés com calia, i s'aixeca enèrgicament contra els qui ho toleraren i consentiren.

Explica també la part activa que han tingut en l'organització del magnífic acte de Perpinyà en record dels nostres morts i del President Companys. Propugna la formació d'un Bloc Català sense que per això ningú hagi de renunciar a les característiques del propi Partit. Es per això, diu, que FOC NOU tingué des del primer moment el suport d'E. R. C. i ahi teniu — diu — en pocs mots, tot el que hem fet.

Dóna un record emocionat als nostres morts i al President Companys — en aquest moment volem molts ells qu'espurnegui — i demana un minut de silenci que tots els assistents guarden a peu dret. Fou un minut d'intensa emoció. El Sr. Alvarez de Lara clogué el seu magnífic parlament amb crit de: Visca la Llibertat, Visca la República i Visca Catalunya, contestat entusiàsticament per tots els assistents.

A continuació es passa al segon punt previst en l'ordre del dia i que es refereix al nomenament del Comitè Departamental. El President proposa una suspensió de cinc minuts per a que els assembleístes puguin posar-se d'acord, transcorreguts els quals, és llegida la següent candidatura que és aprovada per aclamació:

President: Joan Alvarez de Lara; Vice-President: Lluís Arnalot; Secretari d'organització: Vicent Bataller; Secretari de Propaganda: Demit Ibanez; Secretaria jurídica: Josep Bent; Secretaria d'informació i Premsa: Miquel Galcerán; Secretaria d'Afers Socials:

Joseph Arglada, Jaume Rodeja i Josep Farrero; Tresorer: Cosme Petit; Comptador: Enric Serra.

Es passa seguidament al tercer punt de l'ordre del dia: Informació feta pel Directori d'Esquerra Republicana. El Sr. Saurat demana la paraula i puja a la tribuna presidencial. Saluda a la Presidència i a tots els assistents, a tots els que han sofert persecucions, als nostres morts i a les dones de Catalunya les quals, diu, ja s'havien significat abans de que tinguessin vot. Explica seguidament les dificultats en que es trobà el Directori per quan, de 5 membres que el composaven i 10 de les Federacions, va arribar un moment en el qual en restaven només 2 i 2 respectivament. L'orador explica que trobant-se en un nombre tant limitat tenien escrúpols per a emprendre cap actuació i que aleshores es va pensar en cercar l'apoi de persones honorables tals com Rovira i Virgili, Humbert Torres, Hilari Salvador, Puig Puigades, Laurà Dalmau, etc.

Es produí després el traspass de la línia de demarcació i l'orador exposa que ja quedar-se ell tot sol i dos elements del Plè. Què fer? Es aleshores — diu — que es va formar aquest Consell. No sabem res del que passava a Londres i a Mèxic i es va decidir que mentre hi hauria comunicacions ens posaríem d'acord amb l'exterior però que quan aquestes manqués obriríem per compte propi. Explica com vàrem posar en marxa les Federacions: Toulouse, Montauban, Perpinyà, Carcassona, Bordeus... i així ha pogut produir-se ara, allo que l'orador anomena la segona resurrecció de l'Esquerra, la primera es produí al Palau de Belles Arts i aquests dies es produïx la segona, perquè — afegeix — com deia un bon periodista, l'Esquerra, és Catalunya.

Passa a analitzar l'acció d'aquests moments. Diu que el Secretari general del Partit ha arribat a París. Afegeix que hi ha un delegat permanent per establir el contacte amb aquesta força formidable de Catalunya que és la C. N. T. Es refereix al Front Nacional de Catalunya i diu que, malgrat que el veuen amb simpatia, cal esperar. Referent al Comitè de Relacions, diu que cal guardar la mateixa posició. Cal no oblidar que estem representats a la Junta de Lliberació i que existiria el perill de trobar-nos amb dos compromisos contrès. Ara bé, els moments eren difícils i un contacte era necessari. Amb els germans d'Ibèria existeix la solidaritat de les presons.

Parla del pacte de Mèxic. Els bascos no s'ignen el manifest i diu que ells haurien preferit que no s'h'és aquesta consideració. Amb els bascos — afegeix — ens hem trobat pel camí del sentiment i és per aquest camí que ens hem estimat i comprés, sempre. Anuncia per a dintre de poc una nota redactada pels bascos i els catalans. Es refereix al manifest del President Irla.

L'Assemblea Departamental d'E. R. de C. de l'Hérault marca una tonica netament nacionalista

El passat dia 15 tingué lloc a Montpeller l'Assemblea de militants del Departament de l'Hérault, sota la presidència del company J. Benet i Pinyana.

Els companys Josep Teixido, Miquel Martí, Gil Junyeres, Felip Calvet, J. Benet Pinyana, A. Segalà, Francesc Biscarri, M. Solans, Josep Torrents i Pauli Colet foren designats per a formar part del Consell Departamental.

Després d'un ampli debat, en el qual intervingueren d'una manera brillant diferents militants del Departament, especialment els amics Vigo, Martí, Biscarri, Teixido, H. Barrera, A. Solé, Rodríguez, Sans, Humbert Torres, Nogués i Biset i els representants del Consell Directiu senyors Saurat i Morant, i que demostrà la unanimitat de pensament de's assistents, foren aprovades per aclamació per a ésser elevades als organismes superiors del Partit, diverses proposicions dels punts essencials de les quals, són:

Primer. — Necessitat de que E. R. de C. treballi pel reconeixement del Dret d'Autodeterminació de Catalunya.

Segon. — Que el Partit vagi a la constitució d'un Bloc Nacional Català compost dels partits Nacionals i de les forces sindicals que acceptin el principi de l'Autodeterminació.

Diu que Rovira i Virgili ja ha començat les consultes prop de tots els sectors per a constituir un veritable Bloc Nacional, perquè no cal fer unions ni aliances que es quedin en el rètol, i no cal fer res si no existeix, abans, un perfecte acord.

Diu que l'Esquerra no està enemistada amb ningú però que no pot tolerar que des de un departament determinat es compromet el seu nom. Han dit que nosaltres no representem res i això no és just ni lliure. Han comés un gran error, perquè tenien dos camins a seguir: restar per discutir, o bé marxar; però allo que no podien fer de cap manera, sense fallar als principis més elementals de la correcció, és importar-se'n el nom del nostre Partit. Si volen — afegeix — establir contacte amb partits que no són d'Esquerra, que hi entrin amb un altre nom.

Afegeix que tot això no vol dir que els ho donin tot per ben fet, i que és en definitiva a Catalunya on es dirà l'última paraula. Es allà on s'elegiran els càrrecs, seran els Centres, seran vosaltres, els que escollirán els homes que ens hauran de representar.

L'orador acaba dient: « En aquests moments, i pensant amb els nostres morts, fem la veritable unitat. Que quan entrarem a Catalunya poguem dir: Nosaltres abalxem el cap, en record dels nostres herois. » El magnífic parlament del Sr. Saurat fou aplaudit amb entusiasme.

El President Sr. Alvarez de Lara remercia al Sr. Saurat per la seva extensa informació i anuncia que es passa al quart punt de l'ordre del dia.

Diverses proposicions foren presentades entre elles una d'adhesió al President Irla i totes elles aprovades per aclamació, la qual cosa demostrà la perfecta unanimitat de criteri que existia entre els assembleístes.

I era prop de la una quan el President donà per finalitzada l'Assemblea, que ha estat un gran èxit en tots els aspectes. L'organització perfecta.

A la sortida, el públic es detenia encara llargament adquirint una magnífica foto del President Companys i subscriuint-se a l'edició de la Biografia Lluís Companys, que editarà FOC NOU. — X

ACLARIMENT

Hem tingut l'ocasió de parlar amb el Diputat i bon amic nostre Sr. Fontbernat, el qual responent a les nostres preguntes ens ha manifestat que, evidentment, va escriure un article que li fou demanat per un periòdic de Tolosa, parlant del seu amic Jean Cassou. Però que no és cert que el formi part de la redacció de l'esmentat periòdic, ni que hi tingui res a veure. Nosaltres fem amb gust aquest aclariment per evitar malentesos. — N. de la R.

(Acabament. — Veure n.º 3, 5 i 7) I DIU L'AUTOR ANGLÉS

« Si una Catalunya lliure podria ésser de tanta importància per a la seguretat de França — continua el fasciele anglès que resumim — es molt natura, que els escriptors alemanys, prouss-guint els plans d'encerclament de França haguessin d'ésser contraris a reconeixement de qualsevol grau de llibertat a Catalunya. Els totalitaris espanyols no fan mes que posar en pràctica aquest pla alemany. »

NI ELS ALEMANYS NI ELS ITALIANS

Un altre escriptor militar alemany el Dr. Hermann Gockenholz, que escriu sobre « La posició de la política militar espanyola », hi insisteix també sobre la importància estratègica que un Estat Català lliure podria tenir per a França. « Per tant — concloeu — el govern nacionalista no pot acceptar mai l'establiment d'un Estat Català ».

Els Italians sostenien el mateix punt de vista. Giovanni Ansaldo (mort per la Resistència italiana) escrivia en « El Telegrafo » de Livorno (17-1-39) un article exposant els punts de vista del Ministeri d'Afers Extranjers (Ciano, feixista penedit, atzolat per Mussolini) que Itàlia lluitava a Espanya contra l'imperialisme francès. Segons ell la política francesa ha estat, des de Carlemany, posar al davant seu un Estat Català sempre que es sentia amenaçada des de la Península. « Itàlia té, a Espanya, interessos directes absolutament contraris als de França. Itàlia està interessada

a refer la unitat d'Espanya i a crear-hi un Estat vigoros. L'interés italià és que l'Espanya Nacional ha de fer-se altre cop mestressa de Catalunya. »

I pensar que a casa nostra hi havia un grup d'orats que creien en un eventual ajut de Mussolini a Catalunya i àdhuc s'escrivien amb el Duce!

Però després d'Ansaldo, el Dr. Gockenholz els desenganya un cop més:

« Una Catalunya independent sentiria sempre una inclinació per França... i posaria els seus ferrocarrils a la disposició d'aquesta. »

AIGUA PASSADA? NO; FET PERMANENT.

Tot això es aigua passada, diran alguns lectors. I, a més, Espanya s'ha mantingut neutral. La guerra durà tres anys i la deixà extenuada; que hauria passat si només hagués durat tres mesos? Aigua passada, cert; però és bo de saber la posició ben cara dels nostres enemics que, per bé que expulsats de França i quasi vençuts, segueixen essent-ho, nostres i de França. I això ens acostia més i més a aquest país que ens ha acollit i qui sap, si les coses haguessin anat altrament a casa nostra si hi hauríem pogut pagar el deute abans de contrure'l.

De totes maneres, els fets són els fets i els nostres mateixos enemics s'han hagut de confabular encara per afirmar el fet de Catalunya.

No som nosaltres qui ho diu: són ells. Que amb ells s'ajunti qui vulgui!

A LA JOVENTUT

per Josep SANS

del Secretariat de les J.E.R.E.C.

La guerra i l'exili ha fet que molts dels nostres amics ens lagin abandonat en el camí de la lluita. Els uns han caigut defensant la Pàtria contra les forces espanyoles i, així mateix, contra les estrangeres que havien vingut a posar-se al servei d'un grup de generals ambiciosos i traïdors. Els altres, a causa dels sofriments o davant els piquets d'execució franquistes o alcmans. Per a tots ells el nostre record ha d'ésser perenne, però a l'ensem aquest record ens ha de donar una força més viva, una resolució més ferma, un desig més intens de continuar la lluita amb un objectiu ben determinat: la llibertat total, absoluta, de Catalunya.

L'exemple que ens han donat els que han caigut en ares de l'ideal no ha d'ésser en va. El nostre exemple i el seu record han d'ésser un aglutinant que ens faci sentir més fort que mai el nostre sentiment patriòtic català.

De res no serviria, però, proclamar-ho als quatre vents, dir-ho en mitjans i conferències si en el més profund del nostre ésser, aquesta voluntat i aquest desig no hi estiguessin arrelats d'una manera forta, i decidida a combatre, allà on sigui i com sigui, per l'obtenció del nostre pensament nacional.

El trobar-s'hi arrelat d'una tal manera és el que ens ha de donar la força interior que faci canviar totalment els nostres mètodes de lluita, que ens faci observar cruanent els fets, examinar-los amb la màxima fredor i treure'n a la fi, la resolució completa que ens porti, al final de la lluita, la victòria definitiva.

Si els catalans no fossin tan impulsius, això seria molt fàcil. Però un dels nostres defectes principals — que a l'ensem és una gran virtut — és aquesta impulsivitat que fa que moltes vegades ens llençem a unes emboscades, actes o resolucions que potser, no son veritablement ni necessaris ni oportuns per a la causa nacional que volíem defensar.

Es per això que cal que frenem els nostres nervis i les nostres impulsions. Cal, abans que res, fer un examen complet de totes les situacions, de totes les possibilitats i, una vegada segurs d'ésser dins el bon camí, llavors llançar-nos-hi i no defallir ni un moment en la missió que ens hem tractat i que emprenem.

Això ha d'ésser una de les tasques de la Joventut, d'aquesta joventut nacional que durant la guerra civil,

l'ocupació franquista o l'exili amb totes les conseqüències, ha sapigut demostrar que per damunt de tots els objectius i de totes les possibilitats hi ha el seu desig i la seva voluntat de lluitar i de vèncer, per Catalunya.

Joventut catalana plena de contingut nacional, amada de sentit patriòtic i amb una fé immutuable en els destins immortals de la Pàtria, és a tu a qui correspon demostrar al món, que Catalunya és una Nació que desitja viure com a tal i com a tal comportar-se.

Correspon a la joventut nacional de marcar la línia intransigent que faci vibrar els cors i obri els pensaments cap a perspectives més falagüeres. A aquesta joventut que als camps de batalla, a les presons, a l'exili i als camps de concentració, ha donat mostres de sapiguer lluitar i sofrir, estoïcament, calladament, perquè estava segura que tots aquells sacrificis que feia, tots els sacrificis que pogués fer, ho eren de cara a Catalunya i de cara a la seva Llibertat.

Joventut nacional catalana, no de-falleixis en la tasca que has emprès. Sigus present sempre i marca, després d'un examen aprofundit de la situació general, la teva posició nacionalista intransigent que faci possible la consecució del nostre pensament comú i de les nostres aspiracions màximes.

Joventut que vius en l'exili. Joventut que has superat totes les febleses de l'hora i que en les dificultats d'aquests darrers cinc anys has trobat la maduresa i l'experiència que només dona la vida. En peu, per la Llibertat de Catalunya!

Joventut catalana, estudia, pensa, examina, judica els fets, les actituds i els pensaments. Tingues present sempre la tragèdia que hem passat i les possibilitats que el futur immediat pot portar-nos. Dels joves, pot dependre el transformar una possibilitat en una seguretat i aquesta seguretat en la victòria de la Pàtria.

Per ella, per aquesta Pàtria nostra, tan estimada i que ha tant sofert, joventut nacional, joventut catalana, sigues present en l'hora crucial del desvetllament dels pobles que volen ésser — i si volen ésser-ho ho seran — completament lliures i independents.

Josep SANS,

Montpeller, octubre 1944.